

Sygn. akt IV CZ 73/14

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Iwona Koper (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku M. F.
przy uczestnictwie B. F., Z. F., A. G., K. S. i Ł. F.
o dział spadku i zniesienie współwłasności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 7 listopada 2014 r.,
zażalenia uczestniczki postępowania A. G.
na postanowienie Sądu Okręgowego w S.
z dnia 6 marca 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w S. na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzucił, jako niedopuszczalną, z uwagi na treść art. 519¹ § 2 k.p.c., skargę kasacyjną uczestniczki postępowania A. G. od postanowienia tego Sądu z dnia 19 listopada 2013 r. w sprawie o dział spadku i zniesienie współwłasności, w której wartość przedmiotu zaskarżenia został określona na kwotę 276.799,49 zł. W uzasadnieniu postanowienia wskazał, że wartość przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego wynosi co najwyżej 136.898 zł, co odpowiada zakresowi kwestionowanego w skardze kasacyjnej rozstrzygnięcia i jednocześnie wartości przedmiotu zaskarżenia wskazanego przez uczestniczkę w apelacji.

W zażaleniu uczestniczka zarzuciła naruszenie art. 519¹ § 2 k.p.c. poprzez niezasadne uznanie, że wartość przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego stanowi wartość przyznanej jej nieruchomości rolnej, w którą wliczone są zarówno roszczenie o zwrot wydatków i nakładów oraz wysokość spłat zasądzonych od skarżącej, w sytuacji, gdy w skardze kasacyjnej zarzuca nierozliczenie jej roszczenia o zasądzenie nakładów jak i samą zasadę podziału. Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, zasądzenie na rzecz skarżącej kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawach dotyczących zniesienia współwłasności i działu spadku skarga kasacyjna jest dopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi nie mniej niż 150.000 zł (art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c.). Wartością przedmiotu zaskarżenia jest wartość konkretnego interesu tj. roszczenia, żądania lub składnika majątkowego, którego dotyczy wniesiona skarga. Co do zasady w sprawach tych wartość przedmiotu zaskarżenia nie może przekraczać wartości udziału należącego do skarżącego. Wyjątkowo, gdy uczestnik podważa samą zasadę podziału, do której nie należy sam sposób jego dokonania, np. zarzucając, że dzielony majątek nie stanowi współwłasności albo, gdy zaskarża rozstrzygnięcie dotyczące roszczeń dochodzonych z tytułu posiadania rzeczy wspólnej lub tytułem zwrotu pożytków, albo rozliczenia nakładów w wysokości

przekraczającej wartość udziału, wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału (m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004, nr 1, poz. 11, z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, nr 4, poz. 60). Także w sytuacji, gdy ze względu na zasadę integralności postanowienia działowego musi dojść do uchylenia postanowienia działowego w całości – mimo zaskarżenia go tylko w części – wartość przedmiotu zaskarżenia z reguły nie może przekraczać wartości udziału należącego do uczestnika wnoszącego środek odwoławczy (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1977 r., III CZP 7/77, OSNCP 1977, nr 11, poz. 205).

Uczestniczka kwestionuje w skardze kasacyjnej obciążenie jej spłatami w nadmiernej wysokości wynoszącej 80 000 zł, która - jak wynika z wniosków apelacji uczestniczki - nie powinna przekraczać 30 000 zł, nieuwzględnienie przez Sąd jej nakładów na przedmiot działu w kwocie 58.161 zł oraz nie rozważenie innego sposobu zniesienia współwłasności. Odpowiadająca im łączna wartość interesu uczestniczki w zaskarżeniu postanowienia Sądu Okręgowego jest więc – jak trafnie przyjął ten Sąd – niższa niż określony ustawowo kwotowy próg dopuszczalności skargi kasacyjnej.

Z tych względów, podzielając stanowisko zaskarżonego postanowienia o niedopuszczalności skargi kasacyjnej, Sąd Najwyższy oddalił zażalenie (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394 § 3 i art. 13 § 2 k.p.c.).